CYNNWYS

Cwblhau'r Tudalennau Senedd	MPN1
Manylion y swydd	MPN2
Incwm o'r swydd	MPN2
■ ***Arian***	MPN2
● Taliadau ariannol	MPN2
● Treth a ddidynnwyd	MPN2
■ ***Buddiannau, treuliau a thaliadau mantoli***	MPN2
● Gwarantau teithio, talebau ac ati	MPN2
● Llety ac eithrio Cost Lwfans Byw Ychwanegol	MPN2
● Lwfans milltiroedd	MPN3
● Lwfans Costau Swyddfa: eitemau digyfalaf	MPN3
● Lwfans Costau Swyddfa: eitemau cyfalaf	MPN3
● Cronfa Cymorth Ariannol	MPN3
● Ad-daliadau ariannol eraill	MPN3
● Ffonau symudol	MPN3
● Pob budd arall	MPN3
● Taliadau mantoli	MPN4
■ ***Cyfandaliadau a thaliadau iawndal neu fuddiannau***	MPN4
■ ***Treuliau a dalwyd gennych***	MPN4
● Gwarantau teithio	MPN4
● Cymorth ysgrifenyddol a chlerigol, a chymorth ymchwil	MPN4
● Treuliau swyddfa	MPN4
● Treuliau eraill a lwfansau cyfalaf	MPN5
■ ***Darpariaeth pensiwn***	MPN5

TAFLENNI CYMORTH

Mae Taflenni Cymorth yn rhoi manylion manwl am rai rheolau treth arbennig ar gyfer y Tudalennau Senedd ar gael o'r Llinell Archebu.

- *IR125: Defnyddio eich car eich hun ar gyfer gwaith*
- *IR204: Lump sums and compensation payments*
- *IR206: Capital allowances for employees and office holders**
- *Llyfryn 480: Treuliau a Buddiannau - Canllaw Treth*

Mae'r llyfryn *MPs, Ministers and Tax* yn cynnwys gwybodaeth gefndir a allai hefyd fod yn ddefnyddiol.

* *copi yn amgaeëdig gyda'r Nodiadau hyn*

Cwblhau'r Tudalennau Senedd

Defnyddir y gair 'swydd' yn y Nodiadau hyn i gynnwys y swydd a ddelir fel AS, fel AS a Gweinidog, neu fel Gweinidog yn Nhŷ'r Arglwyddi. Mae 'P11D' hefyd yn golygu P11D, P9D neu wybodaeth gyfatebol.

Mae'r Tudalennau Senedd ond yn cwmpasu eich incwm Seneddol; gwnewch yn siwr eich bod hefyd yn cwblhau Tudalennau eraill sy'n briodol i'ch amgylchiadau.

Casglwch ynghyd y deunydd sydd ei angen arnoch, er enghraifft:

- eich P60, ffurflen Swyddfa Ffioedd neu ffurflen Adran y Llywodraeth sy'n dangos manylion cyflog a threth ar gyfer y flwyddyn
- eich Hysbysiadau Codio (P2) ar gyfer 1999-2000 a 2001-2001
- ffurflen P11D neu ddatganiad cyfatebol o'r Swyddfa Ffioedd neu Adran y Llywodraeth sy'n rhoi manylion unrhyw fuddiannau a threuliau a dderbynioch yn y flwyddyn
- derbynebion ar gyfer unrhyw dreuliau caniataol a delir gennych
- unrhyw rai o'r Taflenni Cymorth y credwch sydd eu hangen arnoch.

Seilir y Tudalennau Senedd hyn ar y Tudalennau Cyflogaeth. Fodd bynnag, mae angen llai o flychau, felly mae rhai o rifau'r blychau ar goll.

Os oeddech yn eich swydd ar 5 Ebrill 2000

Dylai eich P60 ddangos cyfanswm y cyflog a'r dreth o'ch swydd (yn ogystal â'r cyfanswm o gyflogaethau blaenorol yn ystod y flwyddyn). Dylai eich P45 (Rhan 1A), os oes gennych un, ddangos hefyd y cyflog o gyflogaethau blaenorol. Peidiwch â chynnwys yn y Tudalennau Senedd unrhyw gyfansymiau ar eich P60, neu P45 (Rhan 1A) sy'n berthnasol i gyflogaeth ar wahân i'ch swydd fel AS neu fel Gweinidog.

Os buoch yn Aelod Seneddol

Cwblhewch un copi o'r Tudalennau Senedd - ond gweler isod os buoch hefyd yn Weinidog.

Os buoch yn Weinidog yn Nhŷ'r Arglwyddi

Cwblhewch un copi o'r Tudalennau Senedd - ond gweler isod os newidioch swydd.

Os buoch yn Weinidog yn Nhŷ'r Cyffredin

Cwblhewch **un** copi o'r Tudalennau Senedd ar gyfer eich incwm fel AS ac **un** sy'n berthnasol i'ch swydd Weinidogaethol - ond gweler isod os newidioch swydd.

Os newidioch eich swydd Seneddol yn ystod y flwyddyn

Cwblhewch gopi **ar wahân** o'r Tudalennau Senedd ar gyfer **pob** swydd y derbynioch incwm ohoni yn y flwyddyn a ddaeth i ben 5 Ebrill 2000.

Os buoch yn dal swydd fel AS neu Weinidog a swydd neu gyflogaeth anSeneddol yr un pryd

Cwblhewch eich Tudalennau Seneddol ar gyfer eich incwm Senedd. Cwblhewch set ar wahân o dudalennau Cyflogaeth ar gyfer pob cyflogaeth anSeneddol y derbynioch incwm ohoni.

parhad drosodd

Manylion y swydd

blychau 1.3, 1.4 ac 1.6 Rhowch y dyddiadau pan ddechreuodd neu pan orffennodd eich swydd fel AS neu Weinidog os ydynt rhwng 6 Ebrill 1999 a 5 Ebrill 2000. Ticiwch flwch 1.6 os oeddech yn dal swydd weinidogaethol yn ystod y cyfnod hwn.

Incwm o'r swydd

Arian

blychau 1.8 ac 1.10 Dylech nodi yn y blychau yr arian a dderbynioch fel AS neu fel Gweinidog.

Bydd eich P60 yn dangos ffigurau ar gyfer cyflog a threth o'r swydd roeddech yn ei dal ar 5 Ebrill 2000. Os cawsoch fwy nag un swydd neu os oeddech yn ddiwaith yn ystod y flwyddyn hyd at 5 Ebrill 2000, gall y ffurflen gynnwys ail set o fanylion cyflog a threth hefyd ar gyfer eich swyddi blaenorol ac unrhyw Lwfans Ceisio Gwaith neu Fudd-dâl Analluogrwydd trethadwy a dderbynioch. Caiff manylion y swyddi blaenorol neu'r Lwfans Ceisio Gwaith neu'r Budd-dâl Analluogrwydd a dderbyniwyd eu hadio at ei gilydd yn y ffigurau ar eich P60. Felly bydd angen i chi gyfeirio efallai at gofnodion eraill (fel slipiau cyflog, ffurflenni P45 (Rhan 1A), neu ddatganiadau o fudd trethadwy) er mwyn gweithio allan:

- y ffigurau ar gyfer y cyflog o swyddi blaenorol i fynd ym mhob copi o'r Tudalennau Senedd a gwblhewch (un ar gyfer pob swydd); **a**
- y ffigurau ar gyfer Lwfans Ceisio Gwaith neu Fudd-dâl Analluogrwydd sy'n mynd ar dudalen 4 eich Ffurflen Dreth. Gwnewch yn siwr nad ydych yn cynnwys ffigurau ar gyfer Lwfans Ceisio Gwaith neu Fudd-dâl Analluogrwydd yn y Tudalennau Senedd (neu unrhyw gopïau o'r Tudalennau Cyflogaeth a gwblhewch).

Eglurir rhai o'r eitemau mwyaf cyffredin i'w cynnwys yn yr adran 'Taliadau ariannol' isod. Os derbynioch eitem neu daliad mewn cysylltiad â'ch swydd ac nad ydych yn siwr a ddylech ei gynnwys ai peidio, cysylltwch â'ch Swyddfa Cyllid y Wlad neu'ch ymgynghorydd treth am gyngor.

Rheol gyffredinol

Cofiwch gynnwys yr holl incwm a dderbynioch yn ystod y flwyddyn.

Dylai'r symiau a nodwch ym mlychau 1.8 ac 1.10 gynnwys yr holl incwm a dderbynioch yn y flwyddyn dreth 1999-2000 fel AS neu fel Gweinidog hyd yn oed os oeddech wedi ei ennill mewn blwyddyn dreth gynharach neu os cawsoch eich talu am waith sydd heb ei wneud eto.

Cewch eich trin fel petaech wedi derbyn yr incwm hwn ar y cynharaf:

- o'r dyddiad pan wnaed y taliad, neu'r taliad ar gyfrif, **neu**
- o'r dyddiad pan oedd hawl gennych i gael eich talu.

Bydd hyn yn digwydd hyd yn oed os na chawsoch eich talu tan yn ddiweddarach, neu os na dderbynioch unrhyw daliad gwirioneddol am eich bod wedi trefnu i'r swm oedd yn ddyledus i chi gael ei gymhwyso mewn rhyw ffordd arall yn lle hynny.

● Taliadau ariannol

Ar gyfer pob eitem mae'n rhaid i chi nodi'r swm **cyn** didynnu unrhyw dreuliau yr hoffech wneud cais amdanynt.

Y taliadau ariannol y dylech eu cynnwys ym mlychau 1.8 ac 1.10 yw

- eich cyflog fel AS neu Weinidog (blwch 1.8)
- tâl salwch statudol a thâl mamolaeth statudol ac eithrio pan gewch eich talu gan y DSS (blwch 1.8)
- taliadau gan drydydd parti pan wneir y taliad fel gwobr am wasanaethau a roddir yn rhinwedd eich swydd fel AS neu fel Gweinidog (blwch 1.10)
- taliadau a dderbyniwyd gan drydydd parti sydd am wasanaethau sydd eto i'w rhoi yn rhinwedd eich swydd fel AS neu fel Gweinidog (blwch 1.10)

Yr eitemau na ddylech eu cynnwys ym mlychau 1.8 ac 1.10 yw:

- buddiannau a thaliadau treuliau a dderbyniwyd - nodwch y rhain ym mlychau 1.13 i 1.23
- cyfandaliadau a dalwyd mewn cysylltiad â therfynu swydd, ymddeoliad neu farwolaeth. Nodwch y rhain ym mlychau 1.27 i 1.29.
- taliadau a wnaed i'r Cynllun Pensiwn Seneddol.

Os ydych wedi derbyn cyfandanliad, er enghraifft taliad diswyddo, y mae'n rhaid i chi ei roi ym mlychau 1.24 i 1.29, a chafodd y taliad ei drethu a'i gynnwys yn y ffigurau talu a threth ar eich P45, gwnewch yn siwr eich bod yn ei ddidynnu o'r ffigwr a roddwch ym mlwch 1.8.

● Treth a ddidynnwyd

blwch 1.11 Nodwch ym mlwch 1.11 swm unrhyw dreth a ddidynnwyd o'r symiau a ddangosir ym mlychau 1.8 ac 1.10.

Defnyddiwch y ffigwr P60 neu'r P45 (Rhan 1A) ar gyfer blwch 1.11 hyd yn oed os ydych wedi gwneud addasiad ym mlwch 1.8 oherwydd bod angen i chi gwblhau blychau 1.24 i 1.29.

Buddiannau, treuliau a thaliadau mantoli

Mae'n rhaid i'r Swyddfa Ffioedd neu eich Adran o'r Llywodraeth anfon manylion yr holl fuddiannau a ddarperir i chi yn rhinwedd eich swydd at Gyllid y Wlad. Maent hefyd yn rhoi manylion y treuliau trethadwy a dalwyd i chi. Bydd y Swyddfa Ffioedd neu'r Adran yn rhoi manylion i chi.

Ni fydd y manylion a gewch yn cynnwys unrhyw eitemau y mae gan y Swyddfa Ffioedd neu'r Adran **oddefeb** amdanynt. Nid oes angen i chi gyfeirio at yr eitemau hyn. (Trefniant yw **goddefeb** y bydd y Swyddfa Ffioedd neu'r Adran efallai wedi ei wneud gyda'r Swyddfa Cyllid y Wlad. Mae'n eich arbed rhag cynnwys incwm fel budd neu daliad treuliau a dderbyniwch fel AS neu fel Gweinidog ac yn eich arbed rhag gwneud cais cyfatebol am y treuliau caniataol a delir gennych.)

● Gwarantau teithio, talebau ac ati

blwch 1.13 Mae eich incwm Seneddol yn cynnwys gwerth unrhyw dalebau a ddarperir ar eich cyfer (neu ar gyfer eich teulu neu eich cartref) yn rhinwedd eich swydd fel AS. Pan fyddwch wedi teithio mewn trên, ar long neu mewn awyren ac wedi defnyddio gwarantau teithio, bydd y Swyddfa Ffioedd, gan ddefnyddio meini prawf a ddarperir gan Gyllid y Wlad, yn cyflwyno adroddiad i'r Swyddfa Cyllid y Wlad ac i chi o gost y teithiau nad ydynt yn amlwg yn deithiau busnes. Cwmpesir pob taith fusnes sy'n disgyn o fewn y meini prawf a ddarperir gan 'oddefeb' ac nid oes rhaid i chi eu nodi ar eich Ffurflen Dreth.

Dylech nodi ym mlwch 1.13 y ffigwr a awgrymwyd i chi gan y Swyddfa Ffioedd ar gyfer teithiau nad ydynt yn deithiau busnes. Os credwch fod y ffigwr hwn yn cwmpasu mwy na'ch teithiau preifat, gallwch wneud cais ym mlwch 1.32 am y swm sy'n berthnasol i deithiau busnes. Os hoffech eglurhad pellach cysylltwch â'ch Swyddfa Cyllid y Wlad neu'ch ymgynghorydd treth.

● Llety ac eithrio Cost Lwfans Byw Ychwanegol

blwch 1.14 Mae eich incwm Seneddol yn cynnwys gwerth unrhyw lety a gwasanaethau ategol (er enghraifft gwres, golau, glanhau) a gewch chi (neu eich teulu neu eich cartref) yn rhinwedd eich swydd fel AS. (Dylai unrhyw lety a gewch yn rhinwedd swydd neu gyflogaeth arall gael ei ddangos ar Dudalennau ar wahân sy'n cwmpasu'r swydd neu'r gyflogaeth honno.) Fodd bynnag, mae gwerth rhai mathau o lety wedi'i eithrio o dreth, er enghraifft, os oes bygythiad arbennig i'ch diogelwch ac os darperir y llety i chi fel rhan o drefniadau diogelwch arbennig. Os ydych wedi cytuno gyda'ch Swyddfa Cyllid y Wlad bod eich llety wedi'i eithrio yna, oni bai bod amgylchiadau wedi newid, peidiwch â nodi unrhyw beth ym mlwch 1.14 ar gyfer gwerth y llety. Fodd bynnag, codir treth ar y gwasanaethau ategol. Cyfyngir hyn fel arfer i 10% o gyflog y swydd dan sylw. Nodwch y gwerth hwn ym mlwch 1.14.

- **Lwfans Milltiroedd - eich car chi - eich beic chi**

blwch 1.15

Eich car eich hun

Os yw'r Swyddfa Ffioedd neu Adran o'r Llywodraeth yn talu lwfans i chi am ddefnyddio eich car eich hun ar gyfer busnes Seneddol, gall y symiau a gewch fod yn fwy chost y teithiau. Mae'r swm ychwanegol yn elw trethadwy. Dylai'r Swyddfa Ffioedd neu'r Adran ddarparu ffigwr elw i chi am y flwyddyn yn seiliedig ar gyfraddau milltiroedd didreth awdurdodedig Cyllid y Wlad. Gallwch nodi'r ffigwr hwn ym mlwch 1.15. Os yw'r swm a gewch yn llai na chostau eich teithiau, gallwch wneud cais am ryddhad treth ar gyfer y gwahaniaeth drwy ei gynnwys ym mlwch 1.35.

- Os nad ydych wedi derbyn manylion, **neu**
- os ydych am weithio allan swm unrhyw elw neu ryddhad trethadwy ar sail y lwfansau a gewch a chostau gwirioneddol defnyddio eich car eich hun ar gyfer busnes Seneddol, **neu**
- os oes angen mwy o wybodaeth arnoch

gofynnwch i'r Llinell Archebu am *daflen IR125: Defnyddio eich car eich hun ar gyfer gwaith.*

Eich beic eich hun

Mae'r un peth yn berthnasol os telir lwfans milltiroedd i chi am ddefnyddio eich beic eich hun at ddibenion busnes Seneddol. Os bydd y swm a gewch yn fwy na chost eich teithiau, mae'r swm ychwanegol yn elw trethadwy a dylid ei gynnwys ym mlwch 1.15. Os bydd y swm a gewch yn llai na chostau eich teithiau, gallwch wneud cais am ryddhad treth am y gwahaniaeth drwy ei gynnwys ym mlwch 1.35.

Gallwch ddefnyddio'r gyfradd milltiroedd beicio awdurdodedig (12c y filltir o 6 Ebrill 1999) i gyfrifo costau eich teithiau. Fel arall, gallwch wneud cais am eich costau beicio gwirioneddol ar fusnes Seneddol, gan gynnwys cyfran o unrhyw atgyweiriadau neu rannau newydd a lwfansau cyfalaf ar gyfer peth o gost y beic. Er mwyn ategu cais am gostau gwirioneddol bydd angen i chi gadw derbynebion ar gyfer pob un o'ch treuliau.

Trethir Lwfansau Milltiroedd a delir gan y Swyddfa Ffioedd ar gyfer teithiau preifat boed mewn car neu ar feic, a'u cynnwys yn y cyfanswm ar eich P60 ar ddiwedd y flwyddyn. Nid oes angen i chi gynnwys unrhyw beth ar gyfer y teithiau preifat hyn ym mlwch 1.15.

- **Lwfans Costau Swyddfa: eitemau digyfalaf**

blwch 1.16 Efallai y byddwch yn derbyn symiau gan y Swyddfa Ffioedd i'ch ad-dalu ar gyfer treuliau a delir gennych wrth gyflawni eich dyletswyddau fel AS neu fel Gweinidog am redeg swyddfa neu am gymorth ysgrifenyddol ac ymchwil. Mae'r holl symiau hyn yn drethadwy. (Gwnewch gais am unrhyw dreuliau caniataol at ddibenion treth drwy gwblhau blychau 1.32 i 1.35.)

Nodwch ym mlwch 1.16 y swm a ad-dalwyd neu a dalwyd i chi, neu ar eich rhan, gan y Swyddfa Ffioedd, ar gyfer treuliau rhedeg dyddiol eich swydd. Dylai'r Swyddfa Ffioedd roi'r manylion i chi. Peidiwch â chynnwys ym mlwch 1.16 unrhyw symiau ar gyfer prynu offer swyddfa gan mai cyfalaf yw hyn - defnyddiwch flwch 1.17 yn lle hynny.

Enghreifftiau o'r symiau i'w cynnwys ym mlwch 1.16 yw'r rhai a dderbyniwch sy'n cwmpasu:

- costau swyddfa - pethau dyddiol fel gwres, golau, ffôn, post, deunyddiau papur
- cymorth ysgrifenyddol ac ymchwil - cyflog, cyfraniadau Yswiriant Gwladol y cyflogwr, taliadau i gynorthwywyr achlysurol.

Peidiwch â chynnwys fel incwm unrhyw symiau a dalwyd i chi gan y Swyddfa Ffioedd fel cyfraniad tuag at y pensiynau ar gyfer ysgrifenyddion a chynorthwywyr ymchwil. Ni ddylech ychwaith wneud cais am lwfans ar gyfer y symiau hynny. Mae'r symiau yn drethadwy ac yn ganiataol mewn symiau tebyg ac mae Cyllid y Wlad wedi cytuno nad oes angen i chi eu nodi ar eich Ffurflen Dreth.

- **Lwfans Costau Swyddfa: eitemau cyfalaf**

blwch 1.17 O dan reolau'r Lwfans Costau Swyddfa, gall y Swyddfa Ffioedd ad-dalu cost offer swyddfa i chi, fel prosesydd geiriau, cyfrifiadur personol neu ffôn symudol. Cewch eich trethu ar y swm hwn a ad-dalwyd. Nodwch ym mlwch 1.17 unrhyw symiau a ad-dalwyd i chi neu a dalwyd ar eich rhan ar gyfer offer swyddfa a brynwyd yn ystod y flwyddyn. Dylai'r Swyddfa Ffioedd roi manylion i chi. (Os ydych am wneud cais am lwfansau cyfalaf cwblhewch flwch 1.35).

- **Cronfa Cymorth Ariannol**

blwch 1.18 Os cewch, fel Llefarydd dros yr Wrthblaid, daliad gan y Gronfa Cymorth Ariannol, mae'n drethadwy fel eich incwm (yn yr un ffordd â'r Lwfans Costau Swyddfa).

Nodwch y swm a dderbynioch ym mlwch 1.18. (Gallwch wneud cais am unrhyw dreuliau caniataol a delir gennych ar eich dyletswyddau Seneddol ar Dudalen MP2.)

- **Ad-daliadau ariannol eraill**

blwch 1.19 Nodwch ym mlwch 1.19 unrhyw ad-daliadau a wnaed i chi gan y Swyddfa Ffioedd ar gyfer costau llogi cerbyd, costau tacsi neu unrhyw ad-daliadau trethadwy nas nodwyd rywle arall ar y Tudalennau hyn. Gall unrhyw gais am ryddhad treth ar gyfer y taliadau hyn gael eu gwneud ym mlychau 1.32 i 1.35.

- **Pob budd arall**

blwch 1.22 Dylai'ch Swyddfa Ffioedd neu eich Adran fod wedi rhoi manylion i chi am fuddiannau eraill. (Y rhai a nodir ym mlychau 1.13 i 1.20 yw'r mwyaf cyffredin.) Nodwch ym mlwch 1.22 gyfanswm cyfwerth ariannol unrhyw fuddiannau eraill a dderbynioch fel AS neu fel Gweinidog nas crybwyllwyd yn benodol rywle arall ar y tudalennau hyn.

Cyfwerthoedd ariannol buddiannau eraill

Pennir cyfwerthoedd ariannol mewn ffyrdd gwahanol, yn unol â'r math o fudd.

Asedion (ac eithrio tir a cherbydau modur) a ddarperir at ddefnydd preifat

Pan fydd yr ased wedi bod ar gael drwy'r flwyddyn bydd y cyfwerth ariannol fel arfer yn seiliedig ar:

- 20% o'i werth ar y farchnad pan gafodd ei defnyddio gyntaf i ddarparu budd a **hefyd**
- treuliau (ac eithrio'r gost o'i brynu) a dalwyd gennych mewn cysylltiad ag ef na fyddech wedi eu talu oni bai am ddarpariaeth y budd.

Ond os yw'r swm hwnnw yn cynrychioli buddiannau a ddarparwyd ar gyfer mwy nag un gweithiwr bydd cyfwerth ariannol pob un yn seiliedig ar gyfran o'r cyfanswm. Caiff y cyfwerth ariannol ei ostwng gan unrhyw swm a ad-delir i'r darparwr yn gyfnewid am y budd. Am fwy o wybodaeth, gofynnwch i'ch Swyddfa Cyllid y Wlad neu'ch ymgynghorydd treth.

parhad drosodd

Pob budd arall

Y cyfwerth ariannol fel arfer fydd yr hyn gostiodd y budd i'r person a'i ddarparodd (llai unrhyw swm a ad-dalwyd i'r darparwr). Y gost hon yw'r swm y byddai'r darparwr wedi'i arbed pe na bai'r budd wedi cael ei ddarparu. Ond os yw'r swm hwnnw yn cynrychioli buddiannau a ddarparwyd ar gyfer mwy nag un gweithiwr bydd cyfwerth ariannol pob un yn seiliedig ar gyfran o'r cyfanswm. Am fwy o wybodaeth gweler *llyfryn 480, Treuliau a Buddiannau - Canllaw Treth* sydd ar gael o'r Llinell Archebu.

Gwnewch yn siwr eich bod yn cynnwys ym mlwch 1.22 fudd car, neu gar a thanwydd, oedd ar gael i chi yn rhinwedd eich swydd fel AS. Peidiwch â chynnwys ym mlwch 1.22 fudd car, neu gar a thanwydd, neu unrhyw fuddiannau eraill oedd ar gael i chi yn rhinwedd swydd neu gyflogaeth anSeneddol. Rhowch y budd ar y set briodol o Dudalennau Cyflogaeth a gwblhewch.

Rhestrir rhai o'r buddiannau mwyaf cyffredin yn y Daflen Waith isod i'ch helpu i bennu swm ar gyfer blwch 1.22.

Taflen Waith ar gyfer blwch 1.22

Asedion a ddarparwyd at ddefnydd preifat	£
Ffôn/ffonau cartref	£
Tanysgrifiadau a ffioedd proffesiynol	£
Nwyddau neu wasanaethau a ddarparwyd	£
Lleoedd mewn meithrinfa a ddarparwyd (mewn rhai amgylchiadau **ni** chodir treth am y budd hwn - *gweler llyfryn 480*)	£
Cymorth addysgol a ddarparwyd (mewn rhai amgylchiadau **ni** chodir treth am y budd hwn - *gweler llyfryn 480*)	£
Pob budd arall	£
Cyfanswm	**A** £

Copïwch y ffigwr ym mlwch A i flwch 1.22 yn y Tudalennau Senedd.

● Taliadau mantoli

blwch 1.23 Pan fydd y Swyddfa Ffioedd yn eich ad-dalu, neu'n talu ar eich rhan, y gost o brynu offer swyddfa, mae'r symiau yn drethadwy.

Gallwch wneud cais am ryddhad treth ar gyfer dibrisiant blynyddol offer sydd eu hangen arnoch i'w defnyddio wrth gyflawni eich dyletswyddau fel AS neu fel Gweinidog. Gelwir y rhyddhad hwn yn 'lwfansau cyfalaf'. Weithiau, pan werthir neu pan roddir i ffwrdd eitem o'r offer, caiff peth o'r lwfansau cyfalaf eu hadennill. Gelwir hyn yn 'dâl mantoli'.

Caiff eglurhad byr o'r ffordd y caiff lwfansau cyfalaf eu gweithio allan ei roi yn *Nhaflen Gymorth IR206: Capital Allowances for employees and office holders* ac amgaeir copi ohoni. Os bydd angen arweiniad pellach arnoch, gofynnwch i'ch Swyddfa Cyllid y Wlad neu gynghorydd treth.

■ *Cyfandaliadau a thaliadau neu buddiannau iawndal*

blychau 1.24 i 1.29 Mae rheolau gwahanol yn gymwys i fathau gwahanol o gyfandaliadau sy'n gysylltiedig â'ch dyletswyddau fel AS neu fel Gweinidog. Os derbynioch gyfandaliad neu daliad iawndal yn ystod 1999-2000 gan y Swyddfa Ffioedd megis, er enghraifft, Grant Ailsefydlu, gofynnwch i'r Llinell Archebu am *Daflen Gymorth IR 204: Lump sums and compensation payments.* Bydd angen hon arnoch er mwyn cwblhau blychau 1.24 i 1.30.

blwch 1.30 Nodwch ym mlwch 1.30 swm unrhyw dreth a ddidynnwyd o gyfandaliadau a thaliadau iawndal.

■ *Treuliau a dalwyd gennych*

blychau 1.32 i 1.35 Mae'r adran hon yn egluro'r rheolau ar gyfer gwneud cais am dreuliau a dalwyd gennych o anghenraid wrth gyflawni eich dyletswyddau fel AS neu fel Gweinidog. Nodwch y gall y Swyddfa Ffioedd wneud taliadau i chi, na ellir didynnu treth ohonynt.

'Goddefebau'

Peidiwch â chynnwys yn eich cais unrhyw dreuliau a dalwyd gennych:

- os gallwch eu hawlio'n ôl o'r Swyddfa Ffioedd neu o'ch Adran, **ac**
- os cwmpesir y treuliau gan **oddefeb** .

(Os ydych yn ansicr a oes gan y Swyddfa Ffioedd neu'r Adran oddefeb dylech ofyn am fanylion. Gweler hefyd yr adran dan y pennawd 'Buddiannau, treuliau a thaliadau mantoli' ar dudalen MPN2.)

Fodd bynnag, os talwyd gwariant caniataol gennych sy'n fwy na'r swm a gwmpesir gan yr oddefeb gallai fod hawl gennych i wneud cais am ddidyniad ar gyfer y swm dros ben.

● Gwarantau teithio

blwch 1.32 Caiff teithiau a wnewch ar drên, ar y môr neu mewn awyren y telir amdanynt gan warantau teithio eu harchwilio gan y Swyddfa Ffioedd sy'n defnyddio meini prawf a gyflenwir gan Gyllid y Wlad.

Bydd y Swyddfa Ffioedd yn cyflwyno adroddiad i Gyllid y Wlad ac i chi am fanylion y symiau a wariwyd ar deithiau nas ystyriwyd yn amlwg yn deithiau busnes. Os credwch fod y swm ar gyfer teithiau preifat yn anghywir dylech nodi ym mlwch 1.32 y swm y credwch sy'n gysylltiedig â theithiau busnes.

● Cymorth ysgrifenyddol a chlerigol, a chymorth ymchwil.

blwch 1.33 Gallwch wneud cais am gost cyflogi cynorthwywyr ysgrifenyddol a chlerigol, a chynorthwywyr ymchwil pan delir amdanynt o anghenraid wrth gyflawni eich dyletswyddau fel AS neu fel Gweinidog. Bydd y cais hwn fel arfer gyfwerth â swm eich Lwfans Costau Swyddfa a ddefnyddir ar gyfer costau'r staff hyn. Bydd y Swyddfa Ffioedd yn rhoi manylion i chi.

Nodwch **ar wahân** yn y blwch 'Gwybodaeth ychwanegol', ar waelod tudalen MP2, swm y taliadau i'r:

- cynorthwywyr ysgrifenyddol neu glerigol; **a**
- cynorthwywyr ymchwil.

Adiwch y symiau hyn a nodwch y cyfanswm ym mlwch 1.33.

Mae'r taliadau hyn yn cynnwys taliadau a wnaethoch o'ch cronfeydd eich hun, neu o'r Gronfa Cymorth Ariannol, a'r rhai a hysbysir i chi gan y Swyddfa Ffioedd.

Ni all cyfanswm y treuliau fynd y tu hwnt i'r incwm o'ch swydd yn cynnwys taliadau o'r Gronfa Cymorth Ariannol a thaliadau a hysbysir i chi gan y Swyddfa Ffioedd.

● Treuliau swyddfa

blwch 1.34 Nodwch ym mlwch 1.34 gyfanswm y symiau a wariwyd yn ystod y flwyddyn ar redeg eich swyddfa'n ddyddiol, er enghraifft, ar wres, golau, ffôn, post, deunyddiau ysgrifennu. Yn aml bydd y ffigwr yn gyfwerth â'r symiau a dalwyd i chi neu ar eich rhan gan y Swyddfa Ffioedd ar gyfer y mathau hynny o eitemau. Bydd y Swyddfa Ffioedd yn rhoi manylion i chi.

Os ydych, yn ystod y flwyddyn, wedi talu symiau ac eithrio drwy'r Swyddfa Ffioedd, rhowch gyfanswm y symiau hyn ym mlwch 1.34. Fodd bynnag, ni ddylech gynnwys unrhyw beth ym mlwch 1.34 sydd mewn unrhyw ffordd yn gysylltiedig ag eiddo rydych wedi gwneud cais yn eu herbyn i'r Swyddfa Ffioedd ar gyfer Cost Lwfans Byw Ychwanegol.

● Treuliau eraill a lwfansau cyfalaf

blwch 1.35 Nodwch **ar wahân** yn y blwch 'Gwybodaeth ychwanegol' ar waelod tudalen MP2, swm:

- treuliau 'eraill'; **a**
- lwfansau cyfalaf.

Adiwch y symiau hyn a nodwch y cyfanswm ym mlwch 1.35.

Treuliau eraill

Gallwch ond gwneud cais am y treuliau angenrheidiol a delir gennych wrth wneud eich gwaith fel AS neu fel Gweinidog. Costau angenrheidiol yw'r rhai y byddai pob person sy'n gwneud eich gwaith yn gorfod cwrdd â hwy. Mae'n rhaid i'r treuliau gael eu talu wrth gyflawni dyletswyddau'r swydd yn wirioneddol. Felly, er enghraifft, nid yw treuliau i'ch rhoi mewn sefyllfa i wneud eich swydd, yn hytrach na'r perfformiad gwirioneddol ohoni, yn ganiataol.

Cafodd y rhan fwyaf o'r treuliau y gallwch wneud cais amdanynt eu cwmpasu'n gynharach. Yn achlysurol gallech wneud cais am dreuliau eraill a delir gennych wrth gyflawni eich dyletswyddau, er enghraifft, taliadau a nodwyd gennych ym mlwch 1.19 ac sy'n cwrdd â'r amodau cymhwyso ar gyfer rhyddhad treth. Efallai eich bod wedi cytuno ar geisiadau gyda Chyllid y Wlad ar eitemau eraill yn y gorffennol. Os felly, dylech gyfrifo swm y treuliau caniataol ar y sail gytûn. Os ydych yn ansicr o'r hyn y gallech fod â'r hawl i wneud cais amdanynt dylech gysylltu â'ch Swyddfa Cyllid y Wlad am gymorth **cyn** cwblhau blwch 1.35.

Lwfansau cyfalaf

Bydd lwfansau cyfalaf fel arfer ar gael ar y gost cyfalaf i chi o'r offer y mae'n rhaid i chi eu darparu i'w ddefnyddio wrth gyflawni eich dyletswyddau fel AS neu fel Gweinidog. Mae *Taflen Gymorth IR206: Capital allowances for employees and office holders* yn dweud wrthych sut y cânt eu cyfrifo. Amgaeir copi.

Os byddwch yn ystod y flwyddyn yn dechrau neu'n gorffen defnyddio eitem ar gyfer eich dyletswyddau fel AS neu fel Gweinidog, caiff y lwfansau cyfalaf eu cyfrifo fel petaech wedi prynu neu werthu'r eitem ar y dyddiad hwnnw. Y swm a ddefnyddir wrth gyfrifo eich lwfansau ar gyfer eitemau o'r fath yw gwerth y farchnad ar y dyddiad hwnnw.

Os ymdrinnir â'ch costau cerbyd modur o dan y Cynllun Elw Penodedig Car (FPCS) ym mlwch 1.15, peidiwch â gwneud cais ar gyfer lwfansau cyfalaf ar gyfer y car hwnnw - mae'r FPCS eisoes yn cynnwys rhyddhad. Fodd bynnag, os ydych yn gwneud cais am ryddhad treth ar sail costau gwirioneddol defnyddio eich car eich hun ar fusnes Seneddol, gallwch wneud cais am lwfansau cyfalaf. Mae *Taflen IR125: Defnyddio eich car eich hun ar gyfer gwaith* yn esbonio sut i wneud hyn.

■ *Darpariaeth pensiwn*

Mae eich cyflog fel AS neu fel Gweinidog yn disgyn o fewn y cynllun pensiwn ffurfiol a weinyddir gan y Swyddfa Ffioedd/Swyddfa Ymddiriedolaeth Gyhoeddus. Felly (oni bai nad ydych yn perthyn i'r cynllun) ni allwch wneud cais am ryddhad ar gyfer taliadau blwydd-dâl ymddeol neu gyfraniadau pensiwn personol mewn perthynas â'r incwm hwn.

Mae'r Swyddfa Ffioedd/Swyddfa Ymddiriedolaeth Gyhoeddus yn gweinyddu Cynllun Cyfraniadau Gwirfoddol Ychwanegol drwy Equitable Life ar ran yr Aelodau. Gall gweinidogion nad ydynt yn Aelodau o Dŷ'r Cyffredin berthyn i'r cynllun hwnnw. Fel arall efallai bod trefniadau tebyg yn cael eu gwneud iddynt gan yr Adran sy'n eu cyflogi. Rhoddir rhyddhad ar gyfer cyfraniadau a wneir i'r cynlluniau hyn drwy ddidynnu symiau a delir o'r taliad cyflog cyn treth. Felly, nid oes rhaid i chi wneud cais am y cyfraniadau hyn. Os bydd angen help arnoch, bydd y Swyddfa Ffioedd a/neu'r Adran sy'n eich cyflogi yn gallu rhoi cyngor i chi.

Terfyn ar gyfraniadau

Ni ddylai eich cyfraniadau i'r holl gynlluniau y sonnir amdanynt yma, yn eu crynswth, fynd y tu hwnt i derfyn enillion o 15% (hyd at derfyn enillion o £90,600 mewn rhai achosion).

Cynlluniau budd-daliadau ymddeol cyflogwyr

Os penderfynwch wneud cyfraniad cyfandaliad i'r Swyddfa Ffioedd/Cynllun Adrannol yna, ar yr amod nad yw'r cyfraniad yn mynd y tu hwnt i'r terfyn, nodwch ffigwr y cyfandaliad ym mlwch 14.16 ar dudalen 5 eich Ffurflen Dreth. (Dylech ond gwneud cais am daliadau na chawsant eu didynnu o'r cychwyn o'ch cyflog cyn cael eu trethu.)

Cynlluniau Cyfraniadau Gwirfoddol Ychwanegol Rhydd

Gallwch dalu hyd at 15% o'ch cyflog fel AS neu fel Gweinidog (hyd at y terfyn enillion o £90,600 mewn rhai achosion), *minws* yr hyn a dalwyd gennych i gynlluniau eraill y sonnir amdanynt uchod, i gynllun Cyfraniadau Gwirfoddol Ychwanegol Rhydd (FSAVC). Byddwch yn cael rhyddhad yn awtomatig ar gyfradd sylfaenol treth ar y taliadau hyn pan fyddwch yn eu talu. Os ydych yn drethadwy ar gyfradd uwch, mae rhyddhad pellach ar gael. Nodwch swm gros y taliadau FSAVC ym mlwch 14.17 ar dudalen 5 eich Ffurflen Dreth: dyma'r swm a dalwch mewn gwirionedd i'ch darparwr FSAVC yn ogystal â'r rhyddhad treth a ddidynnwyd gennych o'r taliad.

Canllaw yn unig yw'r nodiadau hyn sy'n adlewyrchu'r sefyllfa ar adeg ysgrifennu. Nid ydynt yn effeithio ar unrhyw hawl i apelio.